

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/8/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4311213999
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4311213999.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobcov: 1. L. R., nar. XX.XX.XXXX, a 2. T. R., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom S. XXXX/XX, F., zastúpení: Mgr. Peter Senovský, advokát Advokátskej kancelárie so sídlom Tekovská 22, Levice, proti žalovaným: 1. E. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. X, zastúpená: Mgr. Renáta Murínová, advokátka Advokátskej kancelárie so sídlom Námestie hrdinov 7-8, Levice, a 2. R. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, R. F., zastúpený: JUDr. Alexander Kuchárik, advokát Advokátskej kancelárie so sídlom J. Hollého 11, Levice, o zaplatenie 3.508,62 eura, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 13. septembra 2017 č. k. 9C/31/2012-304 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zamietnutia žaloby voči žalovanej v 1. rade m e n í tak, že žalovaná v 1. rade je povinná zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade náhradu škody v sume 760,52 eura s 9% úrokom z omeškania od 27.09.2011 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odvolací súd vo zvyšku zamietnutia žaloby voči žalovanej v 1. rade rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Žalovanej v 1. rade voči žalobcom v 1. a 2. rade priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 56,64 %.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali náhrady škody vo výške 3. 944,42 eur, ktorá im vznikla na bytovom zariadení a hnutelných veciach vytopením ich bytu v dôsledku havárie v byte žalovanej v 1. rade dňa 11.10.2009. Pri natlakovaní vykurovacieho systému začala vytekať voda z bytových rozvodov vykurovania a došlo k vytopeniu ich bytu, ktorý sa nachádza pod bytom žalovanej. Časť škody za murovanie, maľovanie, statický posudok, podlahovú krytinu im uhradila poisťovňa, škodu na bytovom zariadení, škodu na hnutelných veciach domácej potreby však poisťovňa odmietla uhradiť. Preto si túto škodu uplatnili u žalovanej. Niektoré predmety boli nútení vyhodiť, nakoľko sa stali nepoužívateľnými, výdavky im vznikli aj odstraňovaním špiny a čistením vecí. O stave zariadenia a aj bytu po vytopení predložili aj fotodokumentáciu. V priebehu konania vzali čiastočne žalobu späť o zaplatenie 435,80 eur. Tvrdili, že žalovaná v 1. rade nesie zodpovednosť za vzniknutú škodu ako vlastníčka bytu, keď bola povinná konať tak, aby pri užívaní, udržiavaní či zmenách v byte nenarušila a neohrozovala ostatných pri výkone ich vlastníckych práv. Žalovaný v 2. rade na základe zmluvy o dielo sa zaviazal k realizácii výmeny radiátorov a toto dielo bol povinný vykonať riadne a včas na svoje nebezpečenstvo. Žalovaný v 2. rade nepreukázal vadnosť ventilu, na ktorú sa odvolával a v dôsledku nesprávne vykonanej realizácie výmeny radiátorov došlo ku škode.

2. Konštatoval, že žalovaná v 1. rade uviedla, že v čase havárie bola vlastníčkou predmetného bytu, ktorý neskôr predala svoje dcére. Dcéra sa rozhodla urobiť v byte rekonštrukciu v rámci ktorej sa rozhodla

vymeniť radiátory. Na bytovom podniku ju informovali, že na túto rekonštrukciu súhlas nie je potrebný. Stúpačky nebolo možné uzavrieť, nakoľko sa k nim nedostala. O tom, že sa začne kúriť nič nevedela, nikto ju na to neupozornil. Žalobu žiadala zamietnuť, pretože žalobcovia neunesli bremeno dokazovania čo do výšky škody, nepredložili žiadne nové dôkazy, ktoré by preukazovali skutočnú výšku škody.

3. Žalovaný v 2. rade uviedol, že pôsobí ako živnostník a je vyučený vodár - kúrenár. Na základe objednávky žalovanej v 1. rade predmetného dňa spolu s S. E. v byte žalovanej odmontovali radiátory a vrchné termoventily zablendovali. Spodné škrtiace guľové ventily sa neblendujú. Na predmetných rozvodoch boli namontované len škrtiace ventily, ktoré nezablendovali, ale ktoré aj bez toho nemali vodu prepustiť. Žalovaná mu oznámila, že došlo k vytopeniu. Žalobu žiadala zamietnuť, nakoľko podľa neho nebol preukázaný právny vzťah medzi žalobcami a ním, príčinná súvislosť medzi vznikom škody a zavinením z jeho strany. Z doposiaľ vykonaného dokazovania je sporné aj to, medzi kým vznikol právny vzťah a nebola preukázaná ani výška vzniknutej a uplatňovanej škody. Nebola preukázaná existencia huteľných vecí, za ktoré si žalobcovia uplatňujú náhradu a ani relevantným spôsobom vyčíslená výška škody. Vzniesol aj námietku premičania.

4. Ako svedkyňa bola vypočutá dcéra žalovanej E. N., ktorá sa osvedčila, že výmenu radiátorov uskutočnil žalovaný v 2. rade. Predmetného dňa, v piatok, žalovaný v 2. rade odmontoval pôvodné radiátory a keďže nemala v byte všetky nové radiátory, žalovaný len zablendoval potrubie a potom z bytu odišla. V nedeľu správca zakúril a vtedy začala z rúr vytekať voda, ktorá zatopila byt žalobcov. Stúpačky nebolo možné uzavrieť, nakoľko sa k nim nedalo dostať. O tom, že sa začne kúriť nič nevedela, nikto ju na to neupozornil.

5. Súd prvej inštancie uviedol, že na základe vykonaného dokazovania zistil, že žalovaná v 1. rade bola v čase vzniku škody výlučnou vlastníčkou bytu č. 17 na treťom poschodí nachádzajúceho sa na ulici Poľná 33 Levice, LV 7627. Na základe zmluvy o dielo žalovaný v 2. rade v byte žalovanej realizoval výmenu radiátorov. Dňa 09.10.2009 voda zatopila byt žalobcov, ktorý sa nachádza pod bytom žalovanej v 1. rade. Žalobcovia si uplatňujú náhradu škody na vybavení domácnosti vo výške 3. 508,62 eur. Tvrdili, že keďže časť zariadenia sa stala nepoužiteľná, boli nútení ho zlikvidovať a náhradu žiadali za zakúpenie sedacej súpravy za 837 eur, 2 matracov v cene 490,20 eur, spálňový nábytok za 518,70 eur, náhradu za zničené a zlikvidované 2 vankúše veľké za 25 eur (4 ročné), 2 paplóny z ovčej vlny (2 ročné) za 198 eur, luster (4 ročný) za 100 eur, masážny prístroj Clatronic (1 ročný) za 25 eur, kulmofén Elta (1 ročný) za 35 eur, epilátor Rowenta (1 ročný) za 35 eur, tlakomer Rossmax (2 mesiace) za 30 eur, plyšový delfín veľký (1 mesiac) za 48 eur, 2 sedacie vankúše (1 ročné) za 33,20 eur. Na čistiareň vynaložili 70,66 eur, keď museli dať vyčistiť 2 veľké vankúše, 2 zimné bundy, 2 deky z ovčej vlny, 2 paplóny, prehoz na manželskú posteľ a dva vankúše, 2 malé vankúše a dekoračné vankúšiky; na čistenie v byte vynaložili čistiace a pracie prostriedky 51 eur, servis 11 eur, baliacu fóliu a sáčky do vysávača 18,16 eur. Ďalej tvrdili, že v dôsledku zatečenia bola poškodená balkónová stena, drevené balkónové dvere a okno, ktoré napučali a došlo tak k neopraviteľnému poškodeniu a preto boli nútení vymeniť balkónové dvere a okno. Uplatnili si náhradu za balkónové dvere, parapet a sieťku proti hmyzu 408 eur. Keďže byt bol neobývatelný, boli nútení dva mesiace bývať vo Farnej a cestovať denne do Levíc a tak cestovné činí 352 eur. O tom, že sedačku nebolo možné uviesť do pôvodného stavu predložili potvrdenie čistiarene, podľa ktorého v dôsledku priesaku špinavej a zápachajúcej vody do vnútra sedačky je vyčistenie do pôvodného stavu nemožné. Z potvrdenia čistiarenskej firmy Pac Žitava vyplýva, že vlnené paplóny a vankúše zhotovené zo strižnej vlny boli vyčistené podľa dodržaného postupu chemického čistenia, nakoľko však boli znehodnotené pri vytopení vodou, nedosiahla sa už požadovaná kvalita ani po čistení. O výške škody predložili pokladničné bloky a faktúry.

6. Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., písomne dňa 10.07.2012 oznámila, že žalobcom poskytla poisťné plnenie z poistenia nehnuteľnosti, poistením nie je krytá škoda na huteľných veciach. Kooperatíva poisťovňa a. s. Vienna Insurance Group taktiež nevstúpila do konania a listom z 25.07.2012 uviedla, že ak dôjde ku škode do 10 dní po uzatvorení poistenia, poisťovňa neposkytne poisťné plnenie. V danom prípade žalovaná uzavrela poisťnú zmluvu 08.10.2009 a ku škode došlo 11.10.2009. Poukázala aj na článok I. bod 2 písm. d/ Všeobecných poisťných podmienok, podľa ktorého sa poistenie vzťahuje len na prípady, keď dôjde k poškodeniu alebo zničeniu vykurovacích systémov v dôsledku zamrznutia vody v ňom.

7. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 415, § 420 ods. 1, § 442 ods. 1, § 443 Občianskeho zákonníka a §11 ods. 1, 4 zákona č. 182/1993 Z. z. o bytoch a nebytových priestoroch.

8. V otázke vecnej legitímácie sporových strán dospel k záveru, že pasívne vecne legitimovaná na konanie je žalovaná v 1. rade. V čase vzniku škody bola ona vlastníčkou bytu, z ktorého bol vytopený byt nachádzajúci sa pod jej bytom, keď sa v jej byte vykonávala výmena radiátorov. Žalovaná v 1. rade ako vlastníčka bytu na treťom poschodí v bytovom dome na ulici Poľná 33 Levice sa rozhodla vymeniť vo svojom byte radiátory. Vo vzťahu k žalobcom je podľa názoru súdu nepodstatné, kto reálne našiel osobu majúcu vykonať dielo - výmenu radiátorov, nakoľko právny vzťah medzi touto osobou a aj zhotoviteľom diela vznikol len so žalovanou v 1. rade ako vlastníčkou bytu. Za prípadné škody spôsobené v danom prípade zhotoviteľom diela voči tretím osobám zodpovedá vlastník bytu. Žalobcovia s treťou osobou a ani so zhotoviteľom diela nie sú v žiadnom právnom vzťahu. Ak zhotoviteľ diela spôsobí škodu pri realizácii prác, jeho zodpovednosť sa spravuje ustanoveniami § 631 a nasledujúce Občianskeho zákonníka vo vzťahu k objednávateľovi diela, v tomto prípade vo vzťahu k žalovanej. Žalovaný v 2. rade vykonal dielo pre žalovanú v 1. rade a za vady diela, spôsobenú škodu zodpovedá žalovanej v 1. rade.

9. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k právnomu záveru, že žalobcovia nepreukázali aká skutočná výška škody im v súvislosti s vytopením ich bytu vznikla. Na predloženej fotodokumentácii sú viditeľné mokré, zatečené steny, stropy, aj znečistená - mokrá dvojposteľ a poškodená stena pri garníži, nepreukázali však cenu hnutelných vecí, ktoré zlikvidovali, v čase ich poškodenia, nepreukázali ani skutočnú výšku škody, ktorá im vznikla. Pri určení výšky škody sa vychádza pritom z ceny vecí v čase ich poškodenia. Nie je zrejmé, z akého dôvodu žiadajú náhradu za sedáciu súpravu vo výške 837 eur, spálňový nábytok 518,70 eur, matrace 490,20 eur, ako dospeli k vyčísleniu takejto výšky škody a nie je preukázané ani to, že pôvodné veci museli zlikvidovať, lebo sa stali nepoužiteľné. Tiež nepreukázali výšku ceny vecí v čase ich poškodenia - 2 veľké vankúše, 2 paplóny z ovčej vlny, 2 lustre, masážny prístroj Clatronic, kulmofén Elta, epilátor Rowenta, tlakomer Rossmax, plyšový delfín, sedací vankúš a to, že boli poškodené natoľko, že neostávalo iné, než tieto veci zlikvidovať. Pokiaľ ide o výmenu okna a balkónových dverí tvrdili, že boli nútení ich vymeniť za plastové, pretože pôvodné drevené napučali, napučala aj „ balkónová „ stena a bola nutná ich výmena. Súd prvej inštancie mal za to, že náklady za výmenu okien a balkónových dverí a maliarske práce s tým spojené si mali uplatniť v poisťovni z titulu poisťnej udalosti. Ako sa Allianz - Slovenská poisťovňa vyjadrila, škody na nehnuteľnosti žalobcom uhradila. Procesné dôkazné bremeno nesú strany, ktoré na preukázanie tvrdených skutočností majú navrhnuť dôkazy. Súd rozhodne, ktoré navrhnuté dôkazy vykoná. Žalobcovia však súdu predložili pokladničné bloky o cene novo nakúpených vecí a zariadení, o nákladoch na maliarske práce, o cene okien, o neopraviteľnosti niektorých vecí atď., nepreukázali ale výšku skutočnej škody, ktorá im vznikla a ani nenavrhli dôkazy na preukázanie skutočnej výšky škody. Tvrdili, že byt nebol určitú dobu obývatelný, preto bývali vo mimo Levíc a dochádzali z Farnej do Levíc, pričom mali náklady okolo 320 eur. Výšku týchto nákladov nepreukázali. Z uvedených dôvodov podľa názoru súdu prvej inštancie žalobcovia neunesli dôkazné bremeno a preto žalobu zamietol. Dôkazy súd vykonáva na návrh strany, pričom žalobcovia v doplnenom dokazovaní nepredložili a ani nenavrhli vykonanie dôkazov, ktoré by preukazovali, v akej skutočnej výške im škoda zatopením bytu vznikla.

10. Pokiaľ ide o žalovaného v 2. rade, súd prvej inštancie žalobu voči nemu zamietol z dôvodu, nie je pasívne vecne legitimovaný. Okrem toho sa žalovaný v 2. rade úspešne dovolal aj premlčania práva, čo bol tiež dôvod na zamietnutie žaloby voči nemu. Žaloba bola voči nemu podaná 14.12.2012 a ku škode došlo 11.10.2009, teda žaloba bola proti nemu podaná po uplynutí objektívnej trojročnej premlčacej doby podľa § 106 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

11. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaní mali v konaní plný úspech, preto im patrí náhrada trov konania voči žalobcom v 1. a 2. rade. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

12. Proti uvedenému rozsudku podali odvolanie žalobcovia, žiadali rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť. Uviedli, že vytopenie ich domácnosti bolo zdokumentované predloženou fotodokumentáciou a doložené aj zápisom z likvidácie poisťnej udalosti poisťovňou, kde je okrem iného popísané poškodené vybavenie domácnosti. Tým bolo preukázané, že ich zariadenie domácnosti bolo poškodené špinavou vodou z vykurovacieho systému, ktorá unikla z bytu žalovanej v 1. rade. Byt bol kompletne vytopený, voda tiekla 2 dni prúdom z elektroinštalácie a boli zatečené steny, nábytok, podlahy. Také vytopenie logicky vyvolalo

potrebu čistenia a dezinfikácie celého bytu, o zakúpení prostriedkov predložili doklady a preto škoda v tejto časti bola preukázaná. Pri odstraňovaní škody sa snažili v prvom rade dať veci do pôvodného stavu a preto znečistené textilie dali vyčistiť v profesionálnej čistiarni, predložili o tom doklady a v tejto časti tiež pokladajú škodu za preukázanú. Steny a stropy bytu bolo potrebné vysušiť, čo trvalo určitú dobu, potom vymeniť elektroinštaláciu, steny omietnuť a vymaľovať. Práce trvali 2 mesiace, počas ktorých bývali u rodičov vo Farnej, denne dochádzali do práce do Levíc autobusom a cestovné náklady mali 8,80 eura denne. Cestovné doklady budú predložené. Zatečené elektospotrebiče dali opraviť do servisu, predložili o tom doklady, teda výška škody v tejto časti bola preukázaná. Ďalej uviedli, že maliarske práce, stierkovanie a opravy omietky stáli 889,95 eura, z tejto sumy si uplatňujú iba sumu 201,70 eura, ktorá nebola krytá ich poisťením domácnosti, zvyšok im uhradila poisťovňa. Výška tejto škody bola preukázaná dokladmi. Taktiež im poisťovňa uhradila časť sumy za opravu balkónovej steny, dverí a okna (1321,48 eura), resp. uhradila im výmenu balkónovej steny a výmenu balkónových dverí a okna si uplatňujú v tomto konaní v sume 408 eura. Podľa ich názoru znehodnotenie vybavenia domácnosti je preukázané dokladmi z čistiarne, resp. elektroservisu a z fotodokumentácie je zjavné, že nábytok, sedačka aj matrace boli znehodnotené. Je známe, že nábytok vyrobený z drevoštiepky po nasiaknutí vodou napučí a deformuje sa. Za zničené veci si zabezpečili náhradné veci. Za sedačku si uplatňujú náhradu v sume 837 eura, ktorá zodpovedá opotrebeniu pôvodnej sedačky v čase škody, pričom nová sedačka stála v skutočnosti o 435,80 eura viac. Náhradu za ostatné zničené veci si uplatňujú v cenách, za ktoré možno rovnakú alebo obdobnú vec zabezpečiť. Namietali aj nesprávnosť rozhodnutia v časti trov konania. Podľa ich názoru súd prvej inštancie mal prihliadnuť na to, že na ich strane existuje dôvod hodný osobitného zreteľa.

13. K odvolaniu žalobcov sa písomne vyjadril žalovaný v 2. rade. Uviedol, že v časti zamietnutia žaloby voči nemu žalobcovia odvolanie nepodali, ale podľa jeho názoru správanie žalovaných smerovalo k snahe na tejto škodovej udalosti zarobiť, pretože keď sa k nim hneď na druhý deň po vytopení dostavil, bavili sa s ním len pred vchodovými dverami. Pokiaľ ide o trovy konania, žalobcovia nešpecifikovali dôvod hodný osobitného zreteľa.

14. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP), po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) urobil záver, že odvolanie žalobcov je čiastočne dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie čiastočne zmenil podľa § 388 CSP a čiastočne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

15. Vzhľadom k tomu, že žalobcovia podali odvolanie v merite veci iba v časti zamietnutia žaloby voči žalovanej v 1. rade, rozsudok súdu prvej inštancie v časti zamietnutia žaloby voči žalovanému v 2. rade nadobudol právoplatnosť.

16. Teória procesného práva podmieňuje sporovú stranu v spore unesením dvoch bremien. Ide jednak o bremeno tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu privodiť jeho úspech v spore a jednak bremeno tieto skutočnosti preukázať. Sporové strany sú povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Ide o dôkaznú povinnosť sporových strán v sporovom konaní, t. j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na sporových stranách. Sporová strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú sporovú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení sporových strán. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť sporovej strany za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie sporovej strany nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé), ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre sporovú stranu nepriaznivé rozhodnutie.

17. Aby sporová strana mohla splniť svoju zákonnú povinnosť, označiť potrebné dôkazy, musí predovšetkým splniť svoju povinnosť tvrdenia. Predpokladom dôkaznej povinnosti je tvrdenie skutočnosti sporovou stranou tzv. bremeno tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Ak sporová strana nespĺní svoju povinnosť tvrdiť skutočnosti rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, potom spravidla ani nemôže splniť dôkaznú povinnosť. Nesplnenie povinnosti

tvrdenia, teda neunesenie bremena tvrdenia má za následok, že skutočnosť, ktorú sporová strana vôbec netvrdila a ktorá nevyšla inak v konaní najavo, spravidla nebude predmetom dokazovania. Ak ide o skutočnosť rozhodnúť podľa hmotného práva, potom neunesenie bremena tvrdenia o tejto skutočnosti bude mať pre sporovú stranu väčšinou za následok pre neho nepriaznivé rozhodnutie. Zákon sporovým stranám ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; potrebnosť, teda okruh rozhodujúcich skutočností je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer sporových strán. Táto norma zásadne určuje jednak rozsah dôkazného bremena, t. j. okruh skutočností, ktoré musia byť ako rozhodné preukázané, jednak nositeľa dôkazného bremena.

18. Podľa § 442 ods. 1 OZ, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Podľa § 443 OZ, pri určení výšky škody na veci sa vychádza z ceny v čase poškodenia.

19. Podľa ustanovenia § 442 odseku 1 sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Aj skutočná škoda aj ušlý zisk je majetkovou ujmu, ktorá postihla poškodeného v dôsledku vzniku zodpovednosti za škodu, ktorú niekto iný spôsobil poškodenému. Následky tejto majetkovej ujmy možno spravidla odstrániť peňažným plnením. Za podmienok ustanovených v odseku 3 výnimočne aj naturálnym plnením, ktorým sa poškodená vec uvedie do predošlého stavu pričinením škodcu samého. Naturálna náhrada škody je iba náhradným spôsobom úhrady škody, ktorá spočíva v uvedení veci do pôvodného stavu. Zákon priamo neustanovuje, kto má vec uviesť do pôvodného stavu, ale vzhľadom na dva spôsoby úhrady škody treba zastávať stanovisko, že povinnosť uviesť poškodenú vec do pôvodného stavu má pri tomto spôsobe úhrady škodca. Ak by totiž vec do pôvodného stavu uviedol poškodený tým, že ju dá opraviť, resp. obnoviť, alebo ju opraví sám, bude mať voči škodcovi právo na náhradu odplaty, ktorú zaplatil za opravu veci, alebo právo na náhradu nákladov, ktoré sám vynaložil na odstránenie vady veci.

20. Skutočnou škodou treba rozumieť majetkovú ujmu, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného. Ide v podstate o rozdiel v hodnote poškodeného majetku pred spôsobením škody a po spôsobení škody na majetku. Z ceny poškodenej veci po poškodení veci sa vychádza aj podľa § 443. Tento rozdiel v hodnote majetku treba nahradiť, či už peňažným plnením, alebo uvedením veci do predošlého stavu. Pri úplnom zničení veci, pri jej odcudzení alebo strate veci môže skutočná škoda spočívať aj v celej hodnote veci. Aj tu treba podľa § 443 vychádzať z ceny veci v čase poškodenia.

21. Ustanovenie obsahuje dôležité pravidlo pre určenie výšky škody na veci. Ak má zodpovednosť za škodu plniť reparačnú funkciu, to znamená, že sa má poškodenému nahradiť to, o čo pri spôsobení škody prišiel, musí sa aj výška škody určiť tak, aby škodca mal povinnosť poškodenému nahradiť škodu vo výške zodpovedajúcej cene poškodenej veci v čase poškodenia.

22. Zásada, podľa ktorej sa pri určení ceny vychádza z ceny v čase poškodenia však neznamená, že poškodený dostane náhradu škody vždy v takej výške, akú predstavuje cena poškodenej novej veci v čase poškodenia. Tak by sa poškodený bezdôvodne obohatil na úkor škodcu, najmä, ak bola poškodená vec, ktorá sa užívala už niekoľko rokov, vec opotrebovaná alebo dokonca už aj predtým poškodená. Výška náhrady škody môže byť totožná s cenou veci v čase jej poškodenia iba vtedy, ak bola poškodená celkom nová vec. Pri všetkých ostatných veciach sa iba vychádza z ceny veci v čase jej poškodenia a pri veciach starších alebo opotrebovaných treba vždy prihliadať na vek, opotrebovanie veci a pod. Pri niektorých veciach sa od ceny veci odpočítava najmä tzv. amortizačná zrážka, ktorá je spravidla odstupňovaná podľa veku poškodenej veci (napr. pri motorových vozidlách). Táto zrážka za opotrebovanie, vek alebo za poškodenie sa však odpočíta z ceny veci v čase poškodenia, a nie z tzv. nadobúdacej ceny. Takto postupujú iba poisťovne pri určení výšky plnenia v prípade poškodenia veci, ak majú v poisťnej zmluve ustanovenie o možnosti vypočítania skutočnej ceny veci podľa tzv. nadobúdacej ceny.

23. V konaní o náhradu škody žalobca musí preukázať škodovú udalosť, zavinenie, existenciu škody vzniknutú v dôsledku škodovej udalosti a jej rozsah, teda výšku. Súd prvej inštancie správne dospel k záveru o aktívnej a pasívnej legitimácii sporových strán a o existencii škody na strane žalovaných. Dospel však k nesprávnemu záveru, že žalobkyňa nepreukázala výšku vzniknutej škody.

24. Odvolací súd sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcovia nepreukázali výšku škody v celom žalovanom rozsahu. Poukazuje na to, že žalobcovia sa domáhali náhrady škody v dielčích

sumách za poškodenie či zničenie konkrétnych huteľných vecí a za zakúpenie vecí potrebných na čistenie a upratovanie bytu v súvislosti so škodovou udalosťou.

25. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobcovia si uplatnili škodu za zakúpenie čistiacich a pracích prostriedkov v sume 51 eur, baliacu fóliu, vrecká do vysávačov v sume 18,16, náklady na čistiareň v sume 70,66 eur, náklady na dochádzku do práce v sume 352 eur, servisnú opravu 11 eur, maliarske práce 201,70 eura, opravu a výmenu balkónových dverí, okna a steny v sume 408 eur, za sedaciu súpravu v sume 837 eur, spálňu v sume 518,70 eura, matrace v sume 490,20 eura, 2 veľké vankúše v sume spolu 54 eura, dva paplóna spolu v sume 198 eur, dva lustre spolu v sume 100 eur, masážny prístroj v sume 25 eur, kulma v sume 35 eur, epilátor v sume 35 eur, tlakomer v sume 30 eur, plyšák v sume 48 eur, dva sedacie vankúše spolu v sume 33,20 eura.

26. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno ohľadne ich tvrdení o poškodení - zničení spálne, matracov, plyšáka, sedacích vankúšov, pretože ich poškodenie - zničenie ničím nepreukázali. Pokiaľ ide o veci sedacia súprava, dva veľké vankúše, dva paplóny, luster, masážny prístroj, kulma, epilátor, tlakomer, žalobcovia síce ich poškodenie - zničenie preukázali (potvrdenia čistiarne, opravovne), avšak žiadnym spôsobom nepreukázali hodnotu uvedených vecí v čase vzniku škody, t.j. v čase škodovej udalosti. Súd nemôže vychádzať z nepreukázaného tvrdenia. Fotodokumentácia, ktorú žalobcovia predložili, má určitú výpovednú hodnotu, avšak veľmi vágnu, pretože z nej nevyplýva kedy boli vyhotovené a hlavne z nich nevyplýva dostatočne rozsah poškodenia vecí. Z fotografií súd nezistí, či napríklad posteľ a skrine boli poškodené, a či bolo v takom rozsahu, že ich bolo potrebné vyhodiť.

27. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o zamietnutie žaloby v časti náhrady škody za dochádzku do práce, sedaciu súpravu, spálňu, matrace, vankúše veľké, paplóny, lustre, masážny prístroj, kulmu, epilátor, tlakomer, plyšák, sedacie vankúše, a v tomto smere poukazuje na dôvody súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 2 CSP.

28. Pokiaľ však ide o uplatnenú náhradu škody za čistiace a pracie prostriedky, za baliacu fóliu a vrecká do vysávačov, za čistiareň, za servisnú opravu, maliarske práce, výmenu balkónových dverí, okna a steny, v tejto časti odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že v tejto časti žalobcovia uniesli dôkazné bremeno, dostatočne preukázali existenciu a rozsah škody, resp. výšku nákladov na odstraňovanie škody. Žalobcovia dali huteľné veci najprv vyčistiť do čistiarne a opraviť do servisu a až po zistení, že vyčistenie nie je možné, resp. nie je možné v dostatočnom rozsahu a ani nie je možná oprava vecí, predmetné huteľné veci nahradili zakúpením nových alebo iba ich zlikvidovali. Preukázali náklady na čistenie huteľných vecí a vytopeného bytu, na opravu vecí (i keď neúspešnú), pričom i tieto náklady sú škodou, pretože by im nevznikli, ak by nedošlo k škodovej udalosti. Hodnotu zničených vecí však nepreukázali. Odvolací súd poukazuje na to, že žalobcovia nepostupovali správne a s dostatočnou starostlivosťou pri zdokumentovaní škody vzniknutej v dôsledku škodovej udalosti. V prípade, že nedisponovali dokladmi o zakúpení predmetných huteľných vecí, bolo potrebné vykonať opatrenia na zdokumentovanie rozsahu škody písomne s účasťou nestranných osôb.

29. Súd prvej inštancie nepriznal žalobcom náhradu škody za maliarske práce a za výmenu balkónových dverí, okna a steny z dôvodu, že v tejto časti žalobcom plnila poisťovňa. Pozornosti súd prvej inštancie však ušlo, že žalobcovia sa v tomto konaní domáhajú náhrady škody za uvedené práce a materiál iba v rozsahu, v ktorom im neuhradila škodu poisťovňa. Faktúrami preukázali výšku maliarskych prác v sume 889,95 eura, pričom z tejto sumy poisťovňa im uhradila iba sumu 688,25 eura, a teda žalobcovia si v tomto konaní uplatnili titulom náhrady škody iba rozdiel týchto súm (doplatok faktúry za maliarske práce) v sume 201,70 eura. Taktiež žalobcovia preukázali faktúrou opravu zatečenej balkónovej steny, dverí a okna a to ich výmenou v sume 1321,48 eura, pričom z dokladov poisťovne vyplýva, že poisťovňa im z uvedenej sumy uhradila iba sumu 913,48 eura a v tomto konaní si uplatňujú rozdiel v sume 408 eur. V tejto časti teda preukázali existenciu i výšku škody, t.j. uniesli dôkazné bremeno.

30. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že žalobcovia v konaní uniesli dôkazné bremeno ohľadne existencie a výšky škody za zakúpenie čistiacich a pracích prostriedkov v sume 51 eur, baliacu fóliu, vrecká do vysávačov v sume 18,16, náklady na čistiareň v sume 70,66 eur, servisnú opravu 11 eur, maliarske práce 201,70 eura, opravu a výmenu balkónových dverí, okna a steny v sume 408 eur, preto rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti voči žalovanej v 1. rade v časti

náhrady škody za tieto položky zmenil a priznal žalobcom náhradu škody v sume 760,52 eura s úrokom z omeškania od 27.9.2011, keďže žalobcovia si uplatnili úrok z omeškania až od uvedeného dňa.

31. Vo zvyšnej časti zamietnutia žaloby voči žalovanej v 1. rade rozsudok súdu prvej inštancie odvolací súd ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil s poukazom na vyššie uvedené dôvody.

32. O náhrade trov prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 396 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 2 CSP podľa pomeru úspechu v konaní. Predmetom konania bola suma 3508,62 eura, žalobcovia boli úspešní v sume 760,52 eura (21,68 %) a neúspešní v sume 2748,10 eura (78,32 %), ktorá suma predstavuje úspech žalovanej v 1. rade. Pomer úspechu je potom vyšší v prospech žalovanej v 1. rade (78,32 % - 21,68 % = 56,64 %), preto žalovaná v 1. rade má nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v rozsahu 56,64 %. O výške trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).